

DYNÁMALAŠ KÁRTENGEAHČČALEAPMI MATEMATIHKAS

5. – 10. ceahki ja joatkkaskuvlla ohppiide

C oassi: Ohppiidárkkat

Árkkat 2. siiddu rájes juogaduvvojit oahppái, muhto eai goassege eanet go ovtta ain hávális. 1b, 11 ja 12 bargamušat leat oaivvisrehkenastinbargamušat, ja dain addá árkkaid dušše čálestanbábirin jus lea dárbu.

Oahppi: _____

Riegádan: _____

Skuvla: _____

Luohkkáceahkki: _____

Kártenbeaivi: _____

1a bargamuš

Sadjeárvovuogádat, olles logut

Muhtun logus leat 3 logeža, 6 ovtteža ja 7 čuđeža.
Čále dien logu dáikko:

Dáikko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

1á bargamuš

Sadjeárvovuogádat, olles logut

Muhtun logus leat 8 duháha 4 logeža ja 3 ovtteža.

Čále dien logu dáikko:

Dáikko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

1b bargamuš

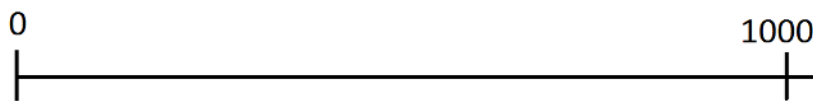
Sadjeárvovuogádat, logešrasttidanminstarat
(Juoge dušše jus lea dárbu.)

1c bargamuš

Sadjeárvovuogádat, gávdnat loguid rabas lohkolinnjás

Dán lohkolinnjás oaidnit gokko nulla ja duhát leat.

Vállje muhtun logu gaskal nulla ja duháha. Bija njuola lohkolinnjai dakko gokko jáhkát dien logu leat!

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

1č bargamuš

Sadjeárvovuogádat, gávdnat loguid rabas lohkolinnjás

Dát lea seamma lohkolinnjá nullas duháha rádjái.

Sárggo njuola dakko gokko jáhkát 150 leat!

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

1d bargamuš

Addišuvdna, mánggasiffar logut

d. Dát gussiidlohkandiŋa čájeha man ollu olbmot leat fitnan geahččamin muhtun neahttasiiddus.

Ná ollugat leat fitnan min neahttasiiddus.

Ná ollugat leat fitnan min neahttasiiddus.

Čále guđelágan logu gussiidlohkandiŋa čájeha go leat vel golbma olbmo fitnan dan siiddus:

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

1d bargamuš

Addišuvdna, mánggasiffarlogut

Oahppi galgá sulliirehkenastit oaivvis ja čállit vástádusa árkii!

đ. Sullii man ollu šaddá **118 + 95**?

Sulliirehkenastte oaivvis ja mital sullii man ollu jáhkát dien šaddat oktiibuot!

Dat ii dárbbáš leat jur juste riehta.

Čále vástádusa dása:

$$118 + 95 = \underline{\hspace{2cm}}$$

1e bargamuš

Čálalaš addišuvdna, mánggasiffarlogut

Dál galggat seamma rehketbihtá rehkenastit dárkilit.

e. Čále ja rehkenastte ollu **118 + 95** šaddá.

Rehkenastte dahje čilge dákkko. Oaččut geahččaladdat maid dákkko jus hálidat:

2a bargamuš
Desimálalogut

Bija rieggá stuorámuš logu birra:

0,19

0,701

0,81

0,5

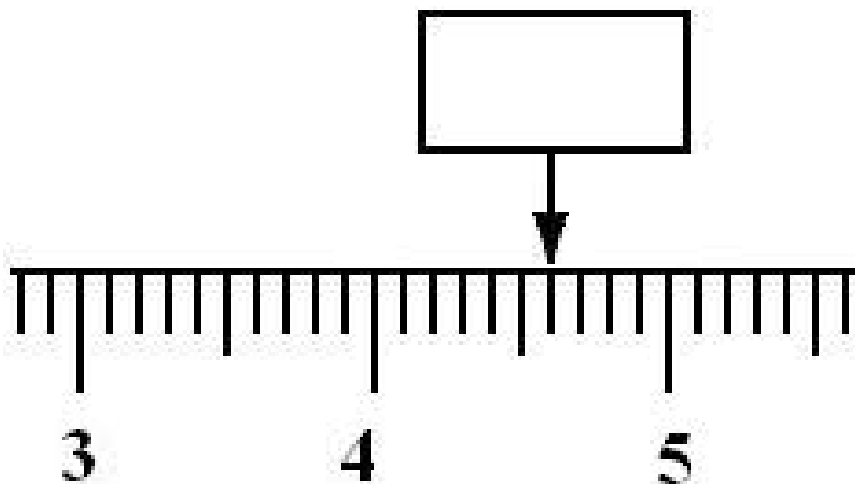
Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

2á bargamuš

Desimálalogut

Dá oainnát lohkolinnjá. Njealječiegaga njuolla čujuha muhtun dihto lohku.

Čále dan logu ruvttu sisa!

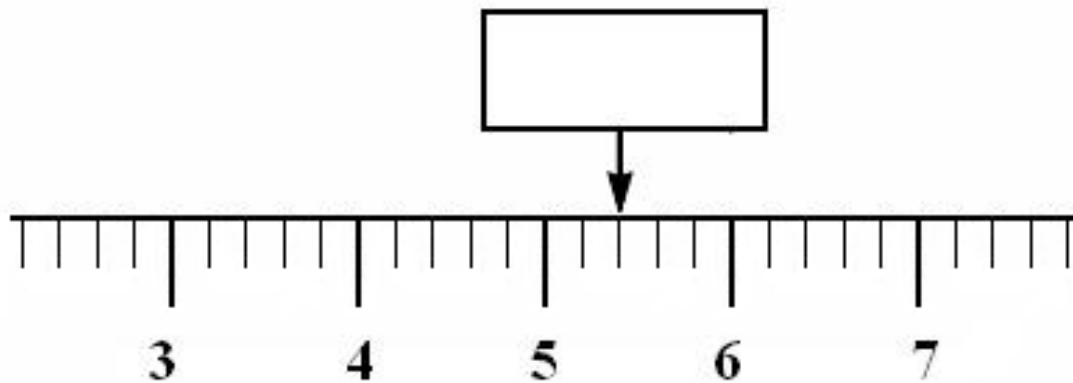

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

2b bargamuš

Desimálalogut

Dá oainnát lohkolinnjá. Njealječiegaga njuolla čujuha muhtun dihto lohku. Čále dan logu ruvttu sisa!

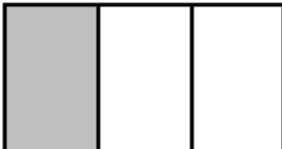
Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

3 bargamuš

Cuovka - oassi ollisvuodas

Ovdamearka:

Dát ovdamearka čájeha govvosa mii heive cuvkii mii lea loguiguin čállojuvvon.

$$\frac{1}{3} =$$

3a bargamuš

Sárggo govvosa mii heive cuvkii mii lea dás vuolábealde:

$$\frac{3}{5} =$$

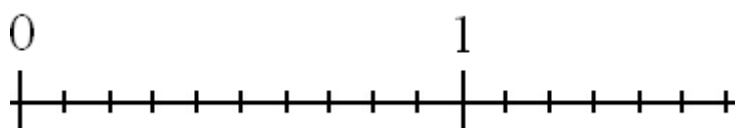
Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

3b bargamuš

Cuovkkat lohkolinnjás

Cuovkkaid árvvu sáhtta merket lohkolinnjái.

Sárggo njuola lohkolinnjái dakko gokko jáhkát $\frac{3}{10}$ leat:

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

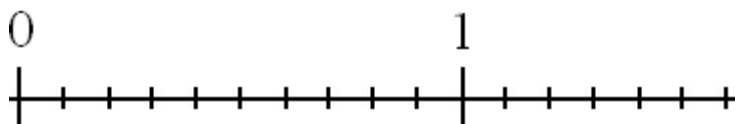
FUOM! Dán attát dušše de jus oahppis lea dat dovdu ahte son lea máhttán 3á.

3c bargamuš

Cuovkkat lohkolinnjás

Cuovkkaid árvvu sáhtta merket lohkolinnjái.

Sárggo njuola lohkolinnjái dakko gokko jáhkát $\frac{5}{3}$ leat:

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

3c bargamuš

Cuovkkat ja desimálalogut

Máhtát go čállit 0,4 cuovkan?

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

3č bargamuš

Cuovkkat ja desimálalogut

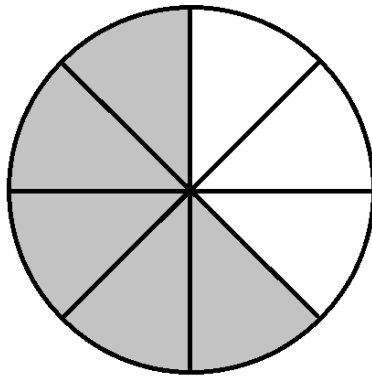
Máhtát go čállit $\frac{4}{5}$ cuovkka desimálalohkun?

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

3d bargamuš

Cuovka - oassi ollisvuodas

Čále cuovkka mii heive govvosii:

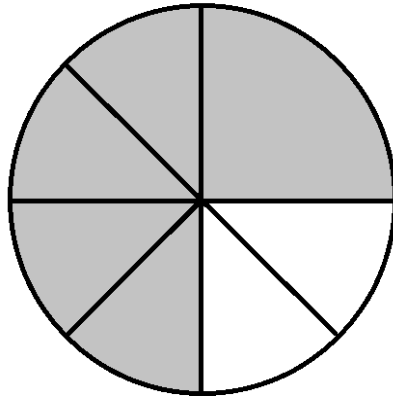

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

3d bargamuš

Cuovka – oassi ollisvuodas

Čále cuovkka mii heive govvosii:

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

3e bargamuš

Cuovkkaaddišuvdna

Dál beasat guokte cuovkka rehkenastit oktii:

$$\frac{1}{5} + \frac{3}{5} =$$

Dákko sáhtát geahččaladdat ja tevdnet, jus hálidat:

Liige doarjjaárka 3e bargamušši. Geavat jus orro dárbu.

Cuovkkaaddišuvdna

$$\frac{1}{5} + \frac{3}{5} =$$

Dákko sáhtát geahččaladdat ja tevdnet, jus hálidat:

3f bargamuš

Cuovkkaaddišuvdna

Máhtát go dán guokte cuovkka maid bidjat oktii?

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} =$$

Dákko sáhtát geahččaladdat ja tevdnet, jus hálidat:

4a bargamuš. Golmmačiegat

Čilge nu dárkilit go máhtát mii golmmačiegat lea!
Smiehta ahte 1. luohká oahppi galgá ipmirdit dan maid don čilget.

Dákko sáhtát geahččaladdat ja tevdnet, jus hálidat:

4á bargamuš. Njealječiegat

Čilge du dárkilit go máhtát mii njealječiegat lea!
Smiehta ahte 1. luohká oahppi galgá ipmirdit dan maid don čilget.

Dákko sáhtát geahččaladdat ja tevdnet, jus hálidat:

4b bargamuš. Gierdu

Čilge nu dárkilit go máhtát mii gierdu lea!

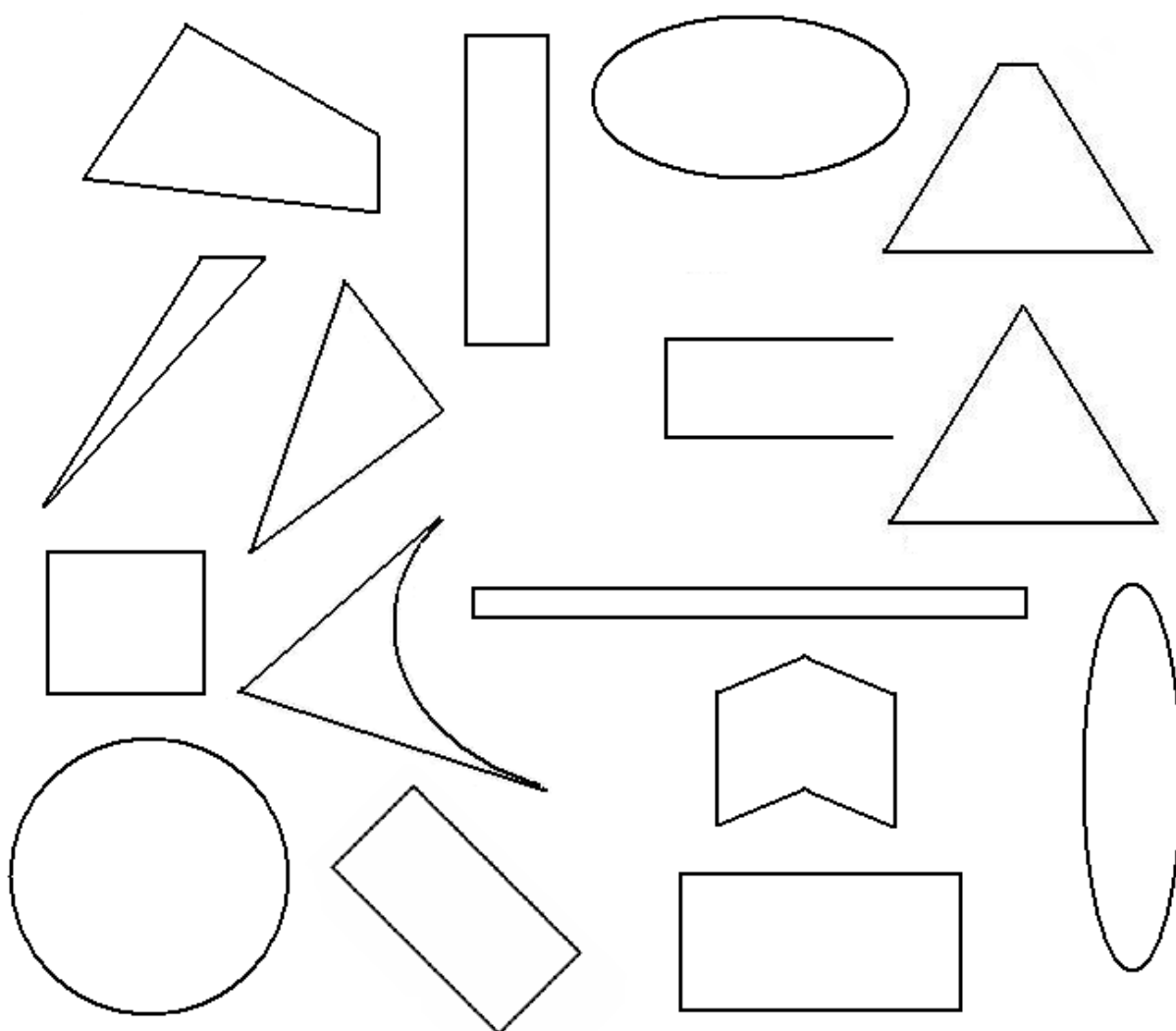
Smiehta ahte 1. luohká oahppi galgá ipmirdit dan maid don čilget.

Dákko sáhtát geahččaladdat ja tevdnet, jus hálidat:

4c bargamuš. Golmmačiegat, njealječiegat ja gierdu

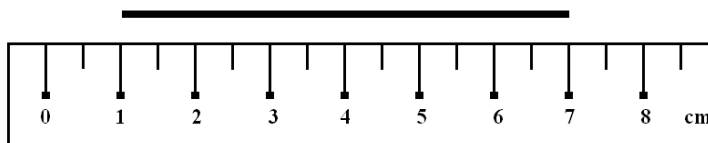
Guđelágan hámit leat dá?

Čále Gč daid hámiide mat leat golmmačiegat, N daidda mat leat njealječiegat ja G jorba gierdduide.

5. bargamuš. Guhkkodatmihtideapmi

Man guhkki lea linnjábihttá mii lea dás vuolábealde?

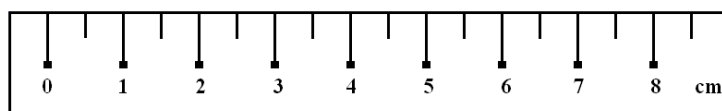
Čále vástádusa dása: _____

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

Čuovvolangažaldagat 5. bargamuššii. Geavat gažaldaga jus lea dárbu.

Geahča bagadallama!

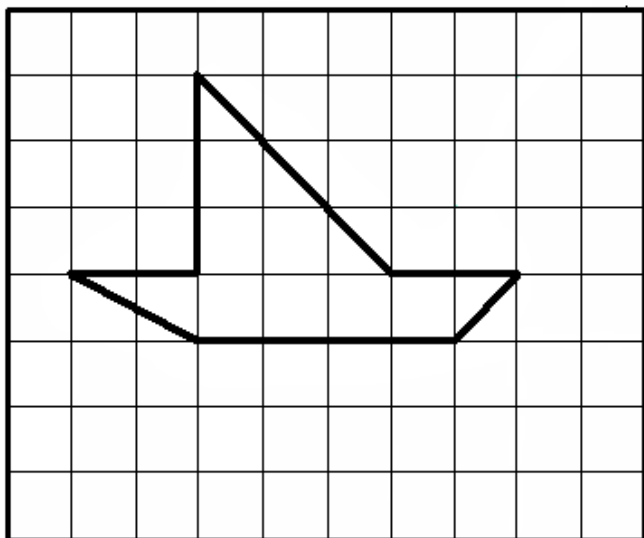
Guhkkodatmihtideapmi

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

6a bargamuš. Areála

Man viiddis areála lea duon sárgojuvvon govvosis?

Vástit dása: _____

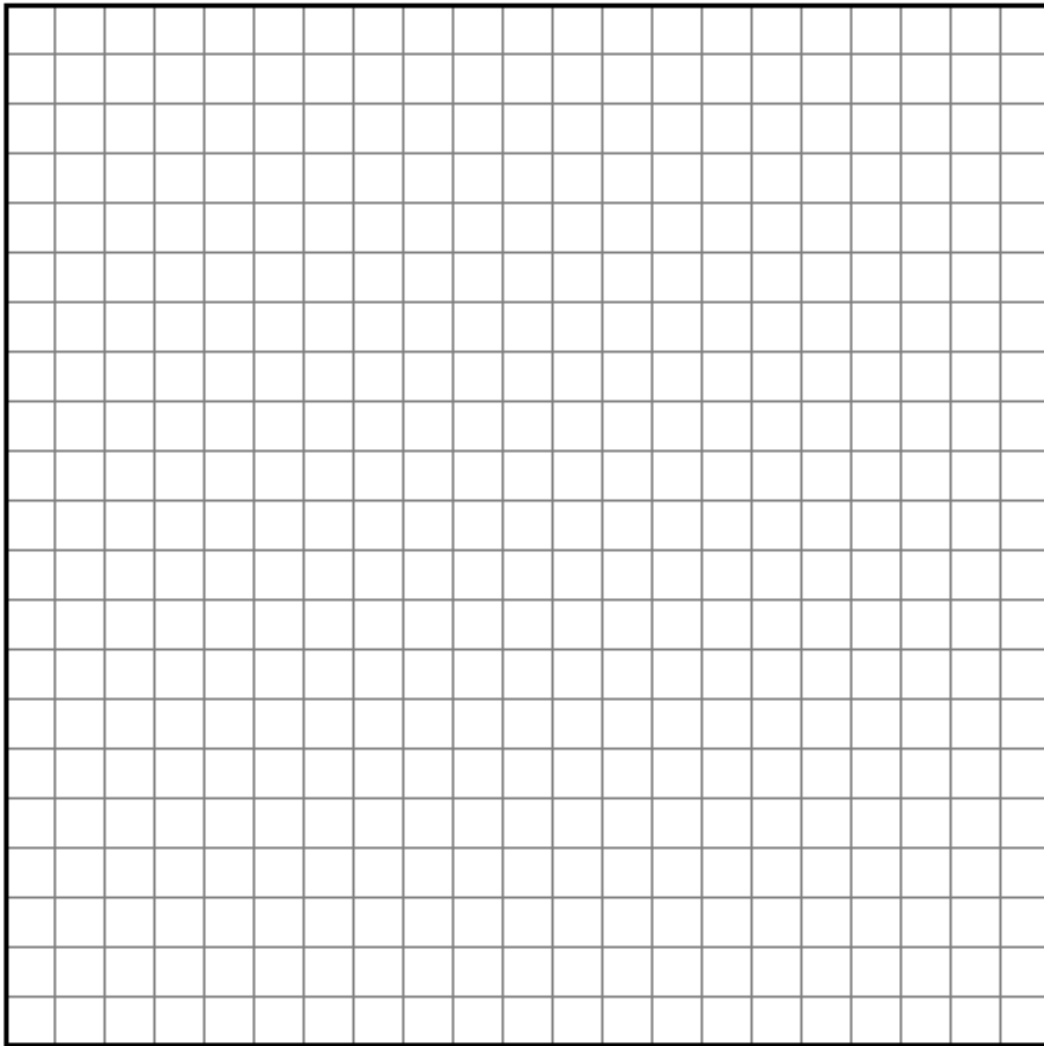
Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

6á bargamuš. Ráhkát areálaid

Sáhtát go tevdnet gova man areála lea njeallje ruvttu stuoru?

Máhtát go guokte eará gova vel tevdnet maid areála maid lea njeallje ruvttu stuoru?

Geahččal tevdnet juoidá man areála lea čieža ja bealle ruvttu stuoru.

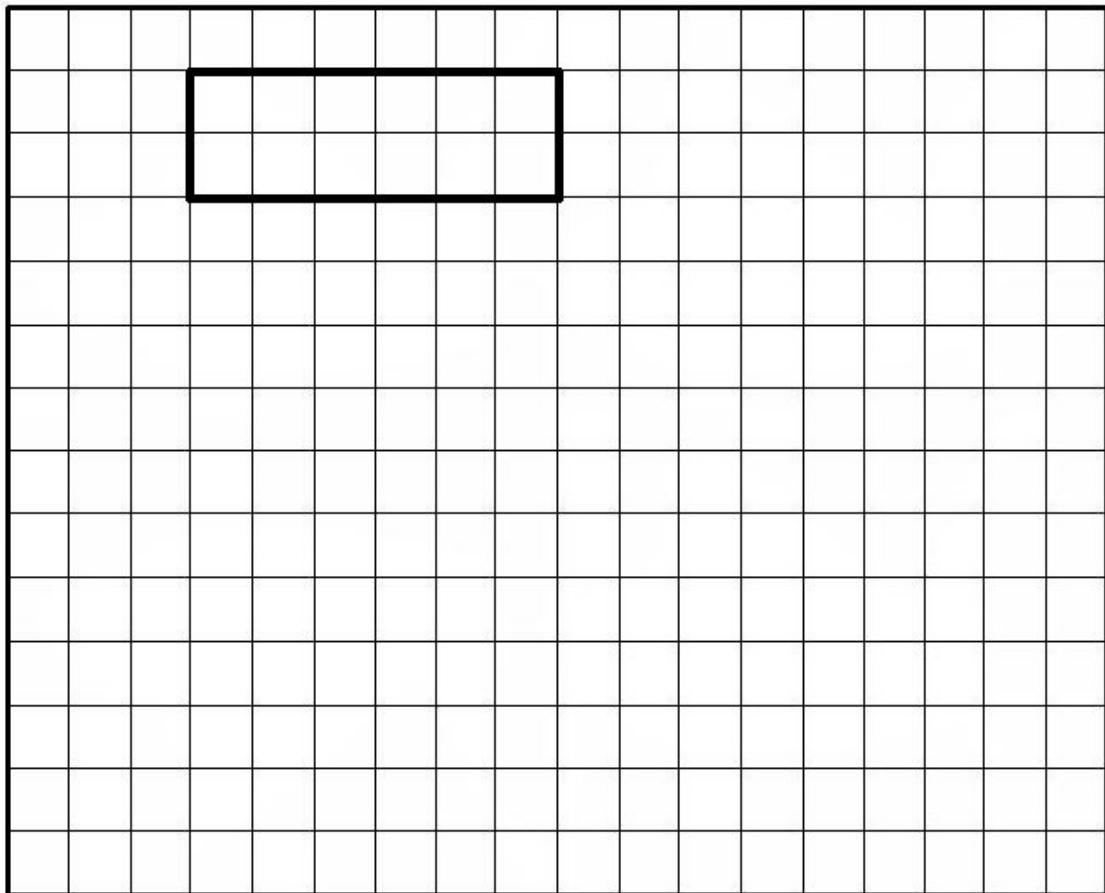

6b - c bargamušat. Areála ja birramihttu

b. Dá oainnát areála mii lea 12 ruvttu stuoru.
Man guhkki lea dán areála birramihttu?

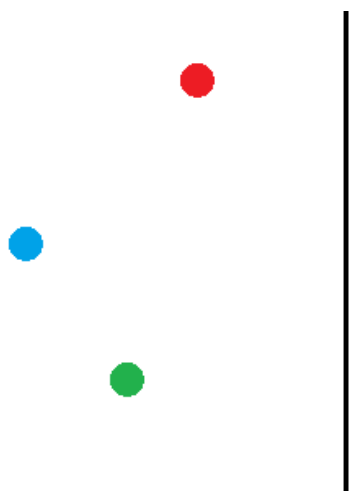
c. Sáhtát go sárgut ođđa areála mii maid lea 12 ruvttu stuoru, muhto
mas lea eará birramihttu?

Gávdnojit go son eará vuogit movt sáhtta dien bargat?

7a bargamuš. Čuoggáid speadjalastin

Tevdne duon golmma čuoggá speajalgova! Oaččut geavahit linjála jus hálidat!

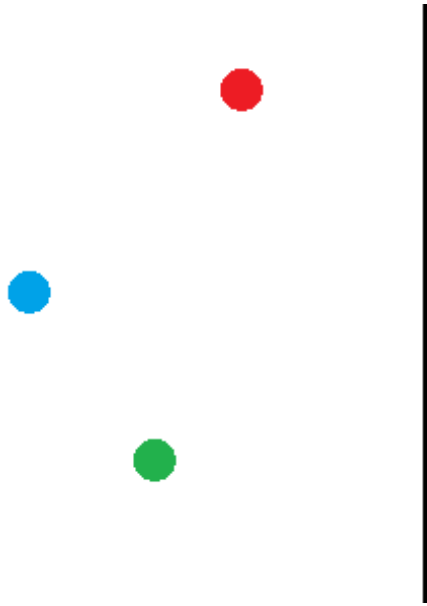
Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

7á. Speadjalastit golmmačiegaga

Sárggo álggos njuolggo sázuid dien golmma čuoggá gaskii nu ahte šaddá golmmačiegat.

Máhtát go dien golmmačiegaga speajalgova tevdnet?

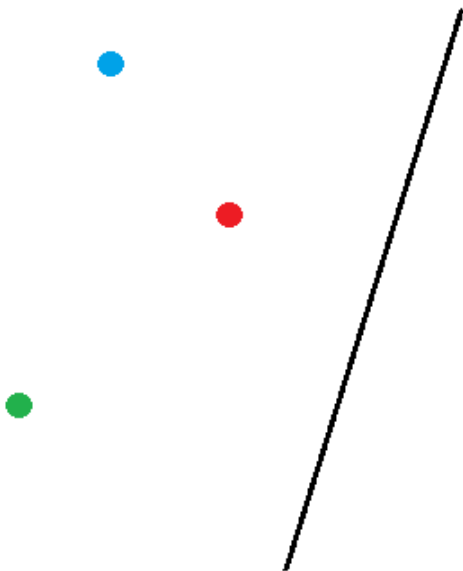
Oaččut geavahit linjála.

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

7b. Speadjalastit čuoggáid álu linnjái

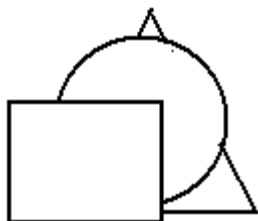
Dá lea ođđa govus mas leat golbma čuoggá iešguđet ivnnis.
Sárggo dán govvosa speajalgova!
Oaččut geavahit linnjála.

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

8a bargamuš. Čilget sajusteami tevdnegis

Dás vuolábealde oainnát golbma čuhppojuvvon govvosa. Dat lea gierdu, golmmačiegar ja rektángel mat leat bordojuvvon nubbi nuppi ovdii.

Guhte lea gasku (guovtti gaskkas), ja guhte lea áibbas duohken/maŋábealde.

Čilge mas mii dien sáhttit diehtit!

Vástit dákko:

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

8á bargamuš. Tevdnet govvosiid hámiid

Tevdne dien golbma govvosa, rektáŋgela, golmmačiegaga ja gierddu, nu ahte dat leat dego ceggejuvvon maŋŋálaga nubbi nuppi ovdii, muhto dál galgá daid sajádat leat juste nuppeládje go ovddit bargamušas.

Sárggo govvosiid nugo dat galget leat dáikko:

Dáikko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

9a bargamuš. Teakstabargamušat - ráhkat rehketbihtáid

Guđelágan rehketbihtáin sáhtášii du mielas dán bargamuša čoavdit?

Ánddes leat 3 suoskangummepáhka. Juohke páhkas leat 6 suoskangummi.

Man ollu suoskangummit leat sus oktiibuot?

Čále dása rehketbihtá mii heive. Ja dasto rehkenasttát dan.

Sáhtát maid geahččaladdat dákko, jus hálidat:

9á bargamuš. Teakstabargamušat - ráhkat rehketbihtáid

Guđelágan rehketbihtáin sáhtášii du mielas dán bargamuša čoavdit?

Piera oastá 6 kg buđehiid. Daid haddi lea 8 kruvnno kilos.
Man ollu šaddá Piera máksit buot dieid buđehiid ovddas?

Čále dása rehketbihtá mii heive. Ja dasto rehkenasttát dan.

Sáhtát maid geahččaladdat dákko, jus hálidat:

9b bargamuš. Teakstabargamušat - ráhkat rehketbihtáid

Guđelágan rehketbihtáin sáhtášii du mielas dán bargamuša čoavdit?

Erkkes leat 16 spábbačiekčangoartta,
dat leat 5 eanet go Áillus.

Man ollu goarttat leat Áillus?

Čále dása rehketbihtá mii heive. Ja dasto rehkenasttát dan.

Sáhtát maid geahččaladdat dákko, jus hálidat:

9c bargamuš. Teakstabargamušat - ráhkat rehketbihtáid

Guđelágan rehketbihtáin sáhtášii du mielas dán bargamuša čoavdit?

Jonásis lea báddi mii lea 7 mettara guhku
ja nubbi báddi mii lea 2 mettara oaneheabbo.

Man galle mettara báddi lea Jonásis oktiibuot?

Čále dása rehketbihtá mii heive. Ja dasto rehkenasttát dan.

Sáhtát maid geahččaladdat dákko, jus hálidat:

9č bargamuš. Teakstabargamušat - ráhkát rehketbihtáid

Guđelágan rehketbihtáin sáhtášii du mielas dán bargamuša čoavdit?

Láillás áigu coggat buvssaid ja báiddi.
Dan son sáhtta bargat iešguđetláhkai.
Sus leat 4 iešguđetlágan buvssat ja
3 iešguđetlágan báiddi.
Man galle láhkái sáhtta son gárvodit?

Čále dása rehketbihtá mii heive. Ja dasto rehkenasttat dan.

Sáhtat maid geahččaladdat dáikko, jus hálidat:

9d bargamuš. Teakstabargamušat - ráhkat rehketbihtáid

Guđelágan rehketbihtáin dahje rehketbihtáiguin sáhtášii du mielas dán bargamuša čoavdit?

Joar lohká ruđaidis. Vuosttaš lummas leat sus 6 ruvdnobihtá, nuppi lummas leat 5 logeruvdnosačča. Man ollu ruvnnot šaddet dat oktiibuot?

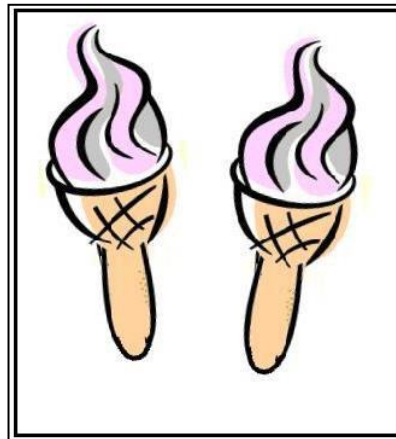
Čále dása rehketbihtá mii heive. Ja dasto rehkenasttát dan.

Sáhtát maid geahččaladdat dákko, jus hálidat:

9đ bargamuš. Teakstabargamušat - ráhkat rehketbihtáid

Guđelágan rehketbihtáin dahje rehketbihtáiguin sáhtášii du mielas dán bargamuša čoavdit?

Márehis leat 50 kruvnno. Son oastá guokte lákcajieŋa main goabbáge máksá 12 kruvnno. Man ollu ruhta báhcá sutnje vel?

Čále dása rehketbihtá mii heive. Ja dasto rehkenasttát dan.

Sáhtát maid geahččaladdat dákko, jus hálidat:

10. bargamuš

Oaivvisrehkenastin, addišuvdna ja subtrakšuvdna
(*Dán árkká attát dušše de jus orro dárbu.*)

Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

11. bargamuš

Oaivvisrehkenastin, multiplikašuvdna

(Dán árkká attát dušše de jus orro dárbu.)

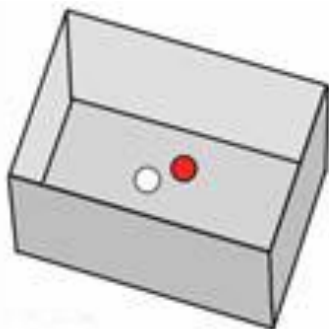
Dákko sáhtát geahččaladdat, jus hálidat:

12a bargamuš. Jáhkehahttivuohta

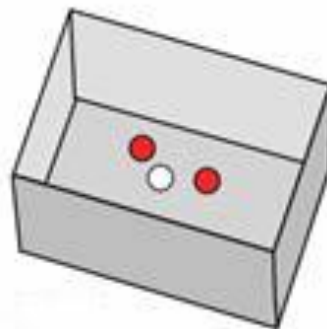
Dá leat guokte helmmo 1.kássas ja golbma helmmo 2.kássas, nugo oainnát govas.

Lea go son stuorát vejolašvuohta deaivat váldit vilges helmmo 1.kássas vai 2.kássas? Vai dáidá go leat seamma stuora vejolašvuohta deaivat váldit vilges helmmo goappešat kássain?

Sáhtát go čilget manne?

1. kássa

2. kássa

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje tevdnet veahkkegovvosa, jus hálidat:

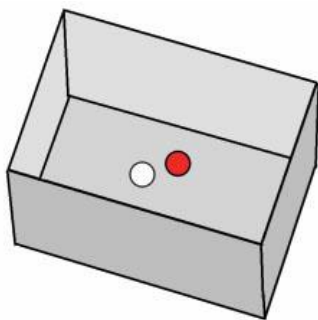
12á bargamuš. Jáhkehahttivuohta

Dál leat lasihan eanet helmmaid.

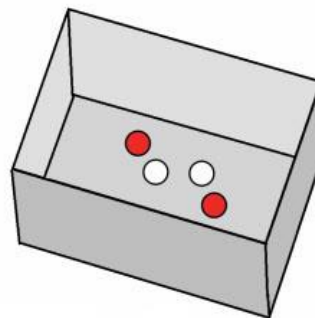
Lea go dál stuorámuš vejolašvuohta deaivat váldit vilges helmma

1. kássa vai 2. kássa, vai dáidá go leat seamma stuora vejolašvuohta deaivat váldit vilges helmma goappešat kássain?

Máhtát go čilget manne?

1. kássa

2. kássa

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

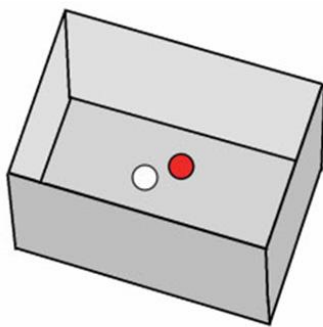
12c bargamuš. Jáhkehahttivuohta

Dál leat lasihan eanet helmmaid.

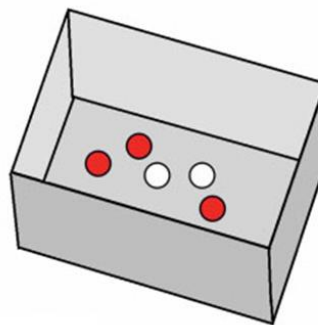
Lea go dál stuorámuš vejolašvuohta deaivat váldit vilges helmma

1. kássa vai 2. kássa, vai dáidá go leat seamma stuora vejolašvuohta deaivat váldit vilges helmma goappešat kássain?

Máhtát go čilget manne?

1. kássa

2. kássa

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

13a bargamuš. Algebra ja ovttamahtodagat

Čále dan logu ruktui mii heive nu ahte rehketbihtta šaddá riehta.

Čilge manne šaddá nie!

$$8 + 4 = \square + 5$$

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

13á bargamuš. Algebra ja ovttamahtodagat

Maid mearkkašit dát guokte rehketbihtá?
Čilge daid erohusa.

$$\frac{x}{2}$$

$$2x$$

$$x^2$$

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

13b bargamuš. Algebra ja ovtتماhtodagat

Dá leat dat seamma golbma rehketbihtá. Gávnnat man stuoris guhtege lea go x lea njeallje!

$$\frac{x}{2}$$

$$2x$$

$$x^2$$

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

13c bargamuš. Algebra ja ovttamahtodagat

Čále rievttes logu ruktui

$$\square \cdot 2x = 8x$$

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

13č bargamuš. Algebra ja ovttamahtodagat

Čále rievttis logu ruktui:

$$x \cdot \square = 3x^2$$

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova jus hálidat:

14a bargamuš. Algebra ja logihkka

Cealkámušat ja čuoččuhusat eai dárbbáš álo leat duođat. Jus lea ovtتماade olgešbealde ja gurutbealde ovtتماhtodatmearkka, de sáhttit dadjat ahte dat mii das daddjo lea duohta.

Geahča dárkilit daid ovdanbuktimiidda mat leat dás vuolábealde.

Gávnnat mii heive:

- Dat lea álo duohta
 - Dat ii leat goassege duohta
- dahje
- Dat sáhtá muhtun oktavuodain leat duohta

$$x + y + z = y + z + x$$

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

14á bargamuš. Algebra ja logihkka

Cealkámušat ja čuoččuhusat eai dárbbáš álo leat duođat. Jus lea ovtta mađe olgešbealde ja gurutbealde ovtta mahtodatmearkka, de sáhttit dadjat ahte dat mii das daddjo lea duohta.

Geahča dárkilit daid ovdanbuktimiidda mat leat dás vuolábealde.

Gávnnat mii heive:

- Dat lea álo duohta
- Dat ii leat goassege duohta
dahje
- Dat sáhtá muhtun oktavuođain leat duohta

$$3 + y = 3 + x$$

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

14b bargamuš. Algebra ja logihkka

Cealkámušat ja čuoččuhusat eai dárbbáš álo leat duođat. Jus lea ovtتماade olgešbealde ja gurutbealde ovtتماhtodatmearkka, de sáhttit dadjat ahte dat mii das daddjo lea duohta.

Geahča dárkilit daid ovdanbuktimiidda mat leat dás vuolábealde.

Gávnnat mii heive:

- Dat lea álo duohta
 - Dat ii leat goassege duohta
- dahje
- Dat sáhtá muhtun oktavuodain leat duohta

$$3x + 4 = 3x - 4$$

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova jus hálidat:

14c bargamuš. Algebra ja logihkka

Cealkámušat ja čuoččuhusat eai dárbbáš álo leat duođat. Jus lea ovtتماade olgešbealde ja gurutbealde ovtتماhtodatmearkka, de sáhttit dadjat ahte dat mii das daddjo lea duohta.

Geahča dárkilit daid ovdanbuktimiidda mat leat dás vuolábealde.

Gávnnat mii heive:

- Dat lea álo duohta
- Dat ii leat goassege duohta
dahje
- Dat sáhtá muhtun oktavuođain leat duohta

$$x + y + z = x + y + u$$

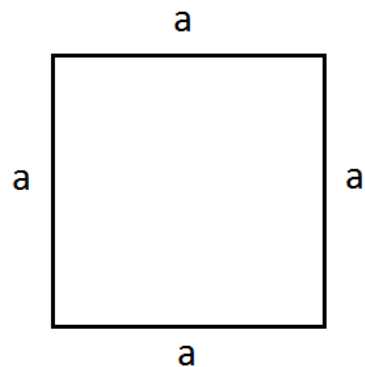
Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

15. bargamuš. Ovdamearka. Govvosiid birramihttu

Dá lea ovdamearka:

Dán kvadráhta siidoguhkkodat lea a .

Mii šaddá dasto dan birramihttu?

Vástádus:

Mii bidjat oktii buot siidduid guhkkodagaid:

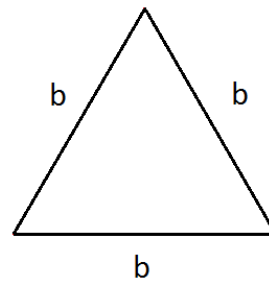
Dasto šaddá birramihttu $a + a + a + a$

Dat lea seamma go $4 \cdot a$ dahje dušše $4a$

Dál beasat geahččaladdat eará govvosiiguin!

15a bargamuš. Golmmačiegaga birramihttu

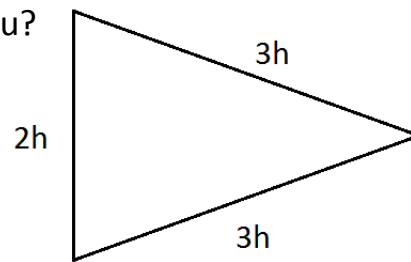
Mii šaddá dán golmmačiegaga birramihttu?

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

15á bargamuš. Golmmačiegaga birramihttu

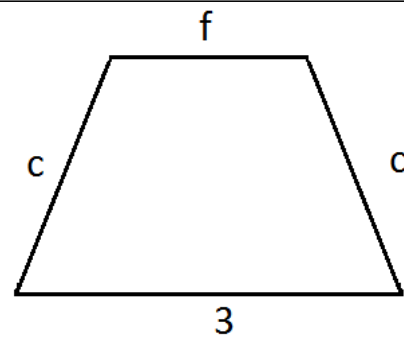
Mii šaddá dán golmmačiegaga birramihttu?

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

15b bargamuš. Njealječiegaga birramihhtu

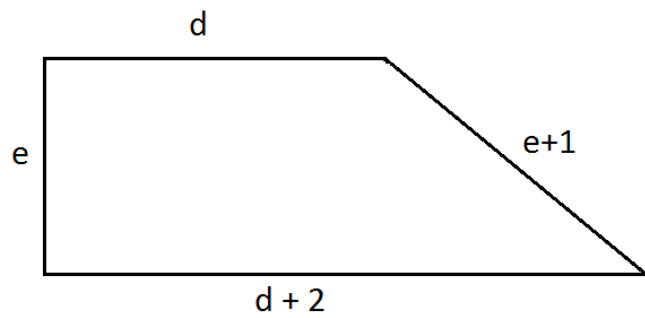
Mii šaddá dán njealječiegaga birramihhtu?

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

15c bargamuš. Njealječiegaga birramihthu

Mii šaddá dán njealječiegaga
birramihthu?

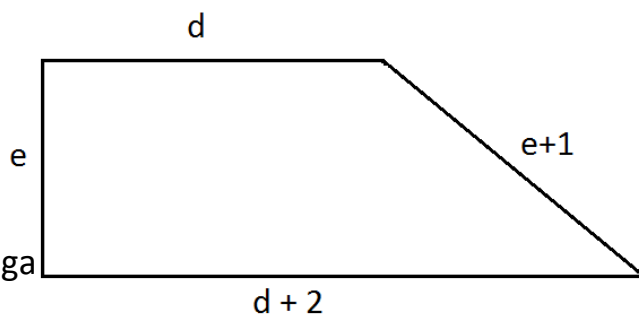
Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

15č bargamuš. Njealječiegaga birramihttu

Dá lea seamma njealječiegat go
ovddit bargamušas.

Čájehuvvo ahte $d = 3$ ja $e = 2$.

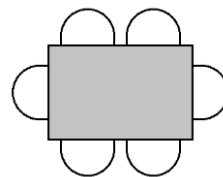
Mii šaddá dasto dán njealječiegaga
birramihttu?

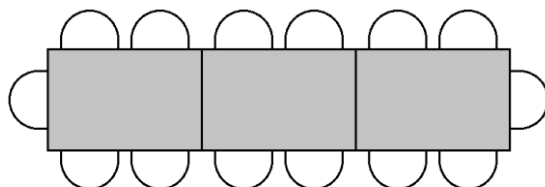
Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

15d bargamuš. Algebra ja minsttar

Dá oainnát beavddi man birra leat biddjojuvvon 6 stuolu.

Mánnga smávva beavddi sáhtta bidjat oktii guhkesbeavdin, nugo oainnát dás vuolábealde. Galle stuolu čáhkjet jus bidjat 4 beavddi oktii guhkesbeavdin?

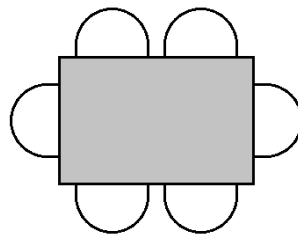

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

15đ bargamuš. Algebra ja minsttar

Mii geavahit seammalágan bevddiid.

Galle stuolu čáhket jus ráhkadit guhkesbeavddi
25 smávva bevddiin?

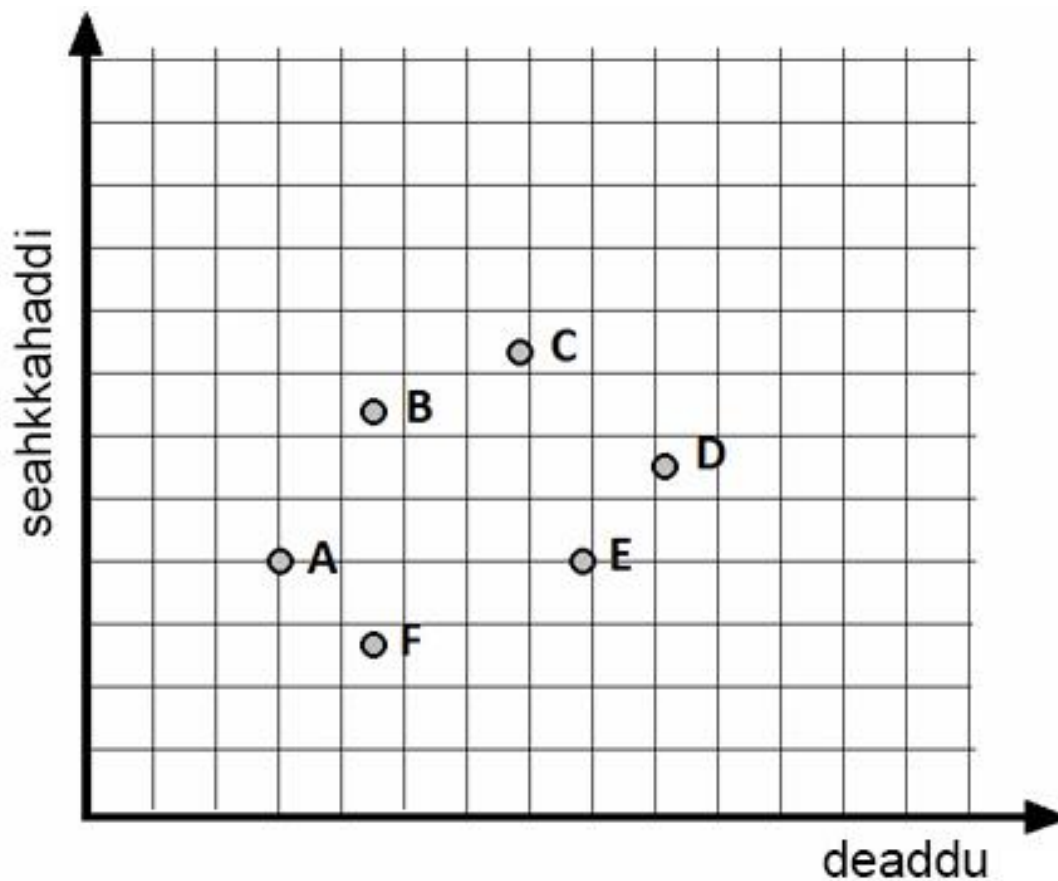
Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

16a bargamuš. Funkšovnnat. Koordináhttavuogádat

Juohke čuokkis diagrámmas lea eappelseahkka. Diagrámmas oaidnit ahte eappelseahkaid haddi ja deaddu sáhttá rievddadit.

Leat go seahkat mat deddet juste seamma ollu?

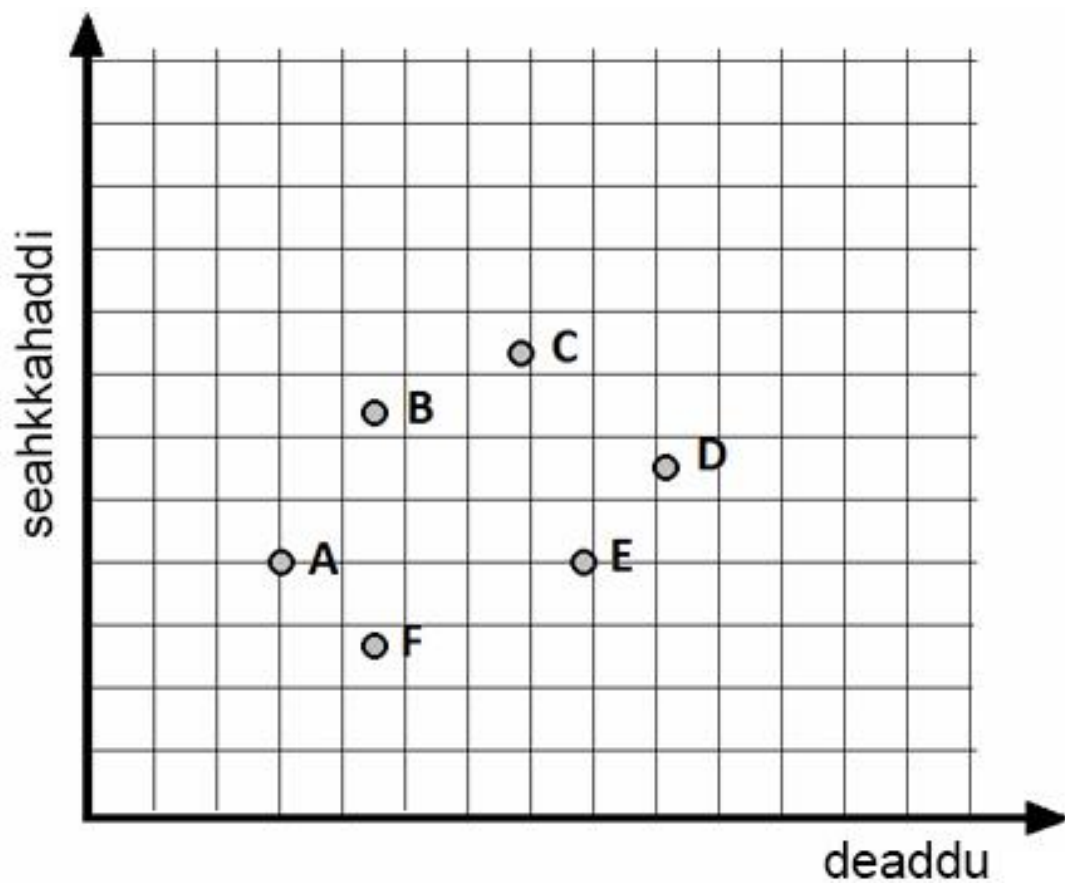
Jus leat, na guđet seahkat ?

Jus leat, na guđet seahkat ?

16á bargamuš. Funkšuvnnat. Koordináhttavuogádat

Dá lea seamma diagrámma mas leat eappelseahkaid hattit ja deattut.
Gávdnojit go seahkat mat mákset seamma ollu?
Jus leat, guđet seahkat son dat leat?

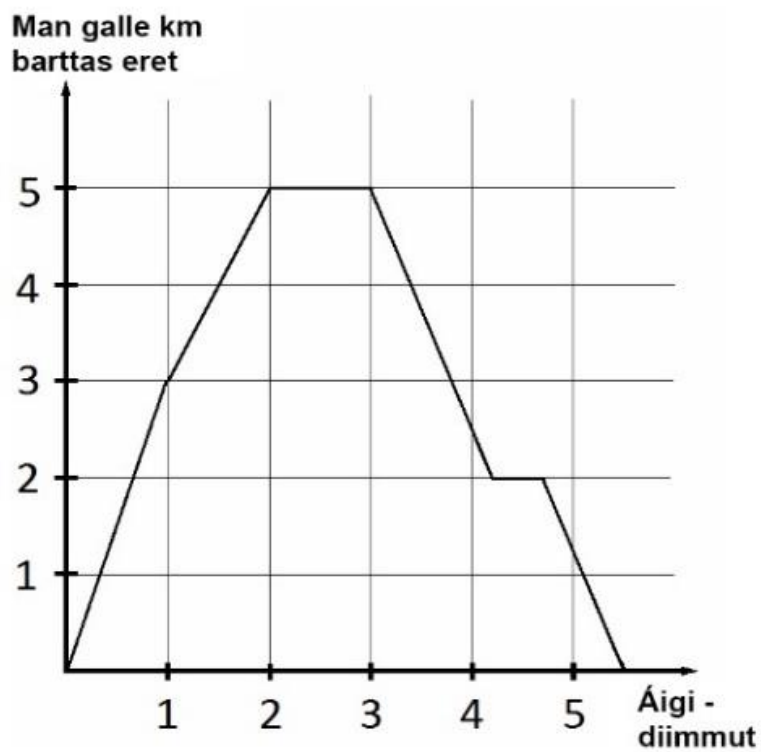
Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat:

16b bargamuš. Funkšovnnat. Koordináhttavuogádat

Junná ja Ane vázzileaba muhtun beaivvi váhnemiiddiska barttas meahccetuvrii.

Gráfa čájeha sudno vázzinbálgá.

Muital iežas sániiguin maid gráfa muitala sudno mátkki birra!

Dákko sáhtát geahččaladdat dahje sárgut veahkkegova, jus hálidat: